

Primul Ministru britanic Gordon Brown a condamnat și el atacurile spunând că incidentul a fost unul șocant și a luat viețile unor persoane nevinovate. El a subliniat faptul că: „vom face orice este posibil pentru a ajuta guvernul indian și prima noastră sarcină îi vizează pe cetățenii britanici ce au murit în Mumbai. A doua responsabilitate a noastră este de a eradica terorismul - de a ajuta guvernul indian și de a oferi sprijin prin trimiterea în India a echipelor de poliție specializate în lupta împotriva terorismului”.⁴⁹

Ministrul de Externe israelian Tzipi Livni a condamnat de asemenea atacurile teroriste și a susținut că acestea reprezintă o altă mărturie a faptului că terorismul reprezintă principala provocare cu care se confruntă Israelul și comunitatea internațională. Pe data de 28 noiembrie 2008, aceasta a acuzat în mod direct forțele indiene pentru proasta gestionare a operațiunilor antiteroriste din Mumbai, care au efectuat operațiunea fără a fi pregătiți iar toate acestea au dus la moartea a sute de oameni.⁵⁰

5.9 Efecte în timp. Lecții învățate

⁴⁹ Mumbai attacks: Reaction from international leaders to terrorism, 27 noiembrie, 2008, consultat la data de 14.06.2012, la <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/india/3529971/Mumbai-attacks-Reaction-from-international-leaders-to-terrorism-Bombay-India.html>

⁵⁰ Israel Ministry of Foreign Affairs, *FM Livni condemns Mumbai terror attacks*, 27 noiembrie 2008, consultat la data de 16.06.2012, la http://www.mfa.gov.il/MFA/About+the+Ministry/MFA+Spokesman/2008/FM_Livni_condemns_terror_attacks_Mumbai%2027-Nov-2008

Atacurile teroriste din Mumbai au înrăutățit relațiile Indiei cu Pakistanul. Ministrul Afacerilor Externe Pranab Mukherjee a declarat că India va participa pe viitor la acțiuni militare împotriva grupurilor teroriste din Pakistan pentru a-și proteja integritatea statului. Acest episod a avut un impact și asupra relației SUA cu ambele state: a condus la războiul global contra terorismului. Trupele pakistaneze și-au mutat trupele către granița cu India fiind preocupate de un posibil atac al guvernului indian asupra teritoriului pakistanez în cazul în care aceștia nu cooperează. După zile întregi de discuții, guvernul pakistanez a decis să-și retragă trupele de la graniță.

După terminarea crizei, indienii și-au criticat liderii politici spunând că incapacitatea lor de a se adapta crizei a dus la pierderea a sute de vieți omenești. Felul în care au reacționat politicienii pe timpul crizei din Mumbai a dus la demisiile Ministrului de Afaceri Interne Shivraj Patil, Prim Ministrului Vilsrao Deshmukh și a Ministrului Adjunct R.R. Patil. Atacurile au condus de asemenea la o serie de mișcări civile în India cum ar fi campania „Război împotriva terorii” condusă de India Today Group.⁵¹

Reacțiile întârziate ale guvernului indian în timpul atacurilor din Mumbai au scos în

⁵¹ IPCS Special Report, Samarjit Ghosh, „Mumbai Terror Attacks: An Analysis”, în *Institute of Peace and Conflict Studies*, New Delhi, februarie 2009, p. 3

evidență anumite lacune în structura de combatere a terorismului și în atenuarea amenințării.

Atacurile din India au subliniat incapacitatea acestora de a monitoriza eficient linia de coastă; aceasta reprezintă o condiție esențială a statelor litorale fie că este vorba de statele în curs de dezvoltare sau de cele dezvoltate. Deși Aripa de Cercetare și Analiza (Research Analysis Wing) a avut informații despre niște posibili teroriști care ar ajunge la malul mării, măsurile care au fost luate nu au fost suficiente pentru a monitoriza traficul maritim în și din jurul orașului Mumbai. Eșecul acesta arată lipsa echipamentelor pentru supravegherea maritimă: mai puțin de 100 de ambarcațiuni pentru mai mult de 8,000 de km de țărm.⁵² Deși guvernul central a alocat fonduri pentru achiziționarea a 26 de nave suplimentare pentru a patrula statele aflate la coasta, statul Maharashtra (capitala orașului Mumbai) a refuzat aceasta acțiune pe motivul că nu aveau fonduri necesare pentru întreținerea lor.

Pentru a gestiona în mod eficient un atac terorist, în primul rând trebuie să ai echipamentul și instruirea necesară pentru a neutraliza sau a opri teroriștii. Cu toate acestea, atacurile din Mumbai au arătat cât de prost pregătiți au fost polițiștii din Maharashtra în gestionarea unui atac de asemenea proporții. Mulți polițiști au preferat să rămână

pasivi din cauza faptului că nu aveau nici echipamentul și nici instruirea necesară pentru a-i confrunța pe teroriști. Vestele antiglonț disponibile pentru aceștia nu au putut face față armelor AK-47 sau AK-56 întrucât acestea făceau parte din două loturi ce picaseră testul în 2001 și 2004. Polițiștii au avut un scut protector de plastic de 5 mm care era de obicei folosit în cazul protestelor și nu puteau face față unor atacuri teroriste. Caschetele acestora erau din cel de-al doilea război mondial și nu erau proiectate pentru timpurile moderne. În plus, puștile .303 erau asemănătoare cu cele folosite de armată britanică în anii 1950.⁵³

Din cauză faptului că atacurile s-au petrecut în diverse locații, poliția nu a avut abilitatea să controleze o anumită zonă. Acesta a fost și scopul teroriștilor: să nu lase polițiștilor un eveniment ce poate fi controlat cu ușurință. Astfel, autoritățile nu au fost capabile să-și coordoneze acțiunile cu poliția locală și cu forțele naționale paramilitare. Aceste limitări au subliniat calitatea proastă a serviciilor municipale din India, chiar și într-un oraș mare și dezvoltat cum este Mumbai.

Din mai multe privințe, planurile de salvare ale ostaticilor din hotelurile Taj Mahal și Trident-Oberoi au avut de suferit. Comandantul senior al unității nu a fost capabil să instituie un centru de comandă operațional pentru a

⁵² RAND, *The Lessons of Mumbai*, consultat la data de 6.05.2012, la www.rand.org/pubs/occasional_papers/2009/RAND_OP249.pdf, p. 9

⁵³ *Ibidem*

coordona misiunea iar echipele polițiștilor au intrat în cele două hoteluri fără a avea o idee despre cum arată cele două în interior.

Trupele armatei au ajuns la locul faptei la cinci ore de la primul atac. Comandourile marine au ajuns puțin mai devreme dar s-a renunțat la ei înainte de întâlnirea cu teroriștii. Comandourile Gărzii Naționale de Securitate au ajuns abia după opt ore de la începerea atacurilor. Operațiunile inițiale de cercetare și salvare s-au desfășurat cu 30 de minute mai târziu și asta numai atunci când lucrurile au degenerat. Răspunsul lent al GNS trebuie remarcat întrucât acestea sunt principalele forțe de reacție rapidă a Indiei. Acest lucru subliniază două probleme majore legate de organizare și logistică. În primul rând, baza unității se află în sudul orașului Delhi; în al doilea rând GNS nu are o aeronavă proprie și nu se poate baza pe aeronava Forțelor Aeriene Indiene în cazul unei urgențe. Singurul avion care era disponibil pentru a transporta cele 200 de comandouri către Mumbai a fost transportorul rus IL-76. Cu toate acestea a durat până când a fost găsit pilotul, până s-a creat o echipă și a fost alimentat avionul. Avionul a ajuns în Delhi abia la ora 2:00 (la 5 ore după începerea atacului) și a durat 3,5 ore pentru că aceasta să ajungă în Mumbai (față de 2 ore când i-ar fi luat unui avion comercial). Potrivit experților în contra-terorism, orice forță de reacție rapidă trebuie să ajungă la locul incidentului în mai puțin de 30-60 de minute de la începerea acestuia.

După terminarea atacurilor teroriste, guvernul indian a anunțat o serie de reforme în acest sens. Pe 11 decembrie 2008, Ministrul de Interne al Indiei, P. Chiadambaram a anunțat crearea unui Comandament de Coastă pentru a securiza cei 8000 de km de coastă și achiziționarea a 36 de bărci rapide și a trei elicoptere pentru a patrula zonele de coastă. În plus au fost achiziționate veste antiglonț, arme noi pentru polițiști dar și ochelari de vedere pe timp de noapte.

În 2008, India a înaintat proiectul de lege privind terorismul intern și internațional.⁵⁴ Datorită acestuia, au fost deschise mai multe centre pentru GNS, ce este unitatea principală de contra-terorism. În plus a fost achiziționată câte o aeronavă proprie pentru fiecare unitate. Mai mult decât atât, a fost amplasat un centru de control în Mumbai.

Primul Ministru Manmohan Singh a declarat în cadrul unei conferințe ca va îmbunătăți măsurile împotriva terorismului, a serviciilor de informații contra terorismului și a agențiilor de investigare. Guvernul și-a îmbunătățit legile privind combaterea terorismului cu UAPA 2008 și a fost formată Agenția Națională de Investigații ce are ca sarcină investigarea și identificarea activităților

⁵⁴ Wilson John, Paul Soren, Anjali Sharma, *Mumbai attacks: Response & Lessons*, consultat la data de 10.06.2012, la http://www.orfonline.org/cms/export/orfonline/modules/report/attachments/Mumbai%20attack_1230552332507.pdf

occasional papers.....

ilegale.⁵⁵ ANI are jurisdicție asupra legii și este o autoritate creată și administrată de către guvernul central. Mai mult decât atât, ANI se poate implica în cazurile majore cum ar fi terorism sau falsificare de bani, traficul de persoane sau de droguri, deturnarea avioanelor și încălcarea legilor privind armele de distrugere în masă.

A apărut propunerea guvernului de a crea Centrul Național pentru Contra-terorism - intenția acestui proiect este de a îndepărta obstacolele întâlnite în cazurile din trecut. CNCT este o agenție ce luptă împotriva terorismului și ce se ocupă de operațiuni analitice și investigative. Sarcina principală va fi prevenirea atacurilor teroriste și va avea capacitatea de a răspunde prin violență. Centrul se va confrunta cu toate tipurile de violență - insurgența în nord-est, extremiștii de stânga din centrul Indiei și grupurile religioase.

A fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne împreună cu Agenția pentru Dezvoltare Internațională a SUA un plan al sistemului de comandă privind dezastrele create de om.⁵⁶ Obiectivul general al programului ICS este acela de a transforma confuzia din primul stadiu al unei situații de urgență într-o reacție bine gestionată prin oferirea unor răspunsuri clare. ICS se bazează pe 5 principii de management: a) comanda b)

planificare c) acționarea d) logistică e) administrare și finanțare. Structura poate fi dezvoltată mai departe pentru a gestiona atacurile teroriste. Cel mai eficient mod de a dezvolta un astfel de sistem ar fi îmbunătățirea capacităților de reacție la urgențe la nivel statal și central.

Au avut loc dezbateri privind necesitatea de a colabora cu guvernul. În același timp oamenii de afaceri au pus accent pe necesitatea guvernului de a întări securitatea în locurile publice. Comunitatea indiană de afaceri este acum acționară în prevenirea viitoarelor atacuri teroriste împotriva intereselor indiene. Rezultatul atacurilor a generat un sens comun al vulnerabilității între comunitatea oamenilor de afaceri și guvernul indian, lăsând loc unor potențiale parteneriate publice și private pentru a face față amenințării teroriste.

⁵⁵ *Ibidem*

⁵⁶ RAND, *The Lessons of Mumbai*, consultat la data de 6.05.2012, la www.rand.org/pubs/occasional_papers/2009/RAND_OP249.pdf, p.

Bibliografie

1. A brief history of the Kashmir conflict, în *The Telegraph*, 24 septembrie 2001, consultat la data de 2.06.2012, la <http://www.telegraph.co.uk/news/1399992/A-brief-history-of-the-Kashmir-conflict.html>
2. Basrur, Rajesh, Hoyt, Timothy, Hussain, Rifaat, Mandal, Sujoyini, *The 2008 Mumbai Terrorist Attacks: Strategic Fallout*, S. Rajaratnam School of International Studies, Singapore, 2009, consultat la data de 3.06.2012, la <http://www.rsis.edu.sg/publications/monographs/Monograph17.pdf>
3. Boin, Arjen, t'Hart, Paul, Stern, Eric, Sundelius, Bengt, *The Politics of Crisis Management: Public Leadership under Pressure*, Cambridge University Press, Cambridge, 2005
4. Crop, Jedburgh, *Mumbai Attack Timeline and Order of Battle*, consultat la data de 2.06.2012, la <http://jedburgh-usa.com/wp-content/uploads/Mumbai%20Reconstruction.pdf>
5. Gera Y.K, *Mumbai Terror Attacks: Confronting transnational terrorism*, consultat la 15.06.2012, la <http://fsss.in/agni-volume/2nd/mumbai-terror-attacks-confronting-transnational-terrorism.pdf>
6. International Center for Political Violence and Terrorism Research, *Terrorist Attacks in Mumbai: Picking Up the Pieces*, consultat la data de 8.06.2012, la <http://www.pvtr.org/pdf/GlobalAnalysis/Analysis%20of%20the%20November%202008%20Mumbai%20Terror%20Attacks.pdf>
7. IPCS Special Report, Samarjit Ghosh, „Mumbai Terror Attacks: An Analysis”, în *Institute of Peace and Conflict Studies*, New Delhi, februarie 2009
8. Israel Ministry of Foreign Affairs, *FM Livni condemns Mumbai terror attacks*, 27 noiembrie 2008, consultat la data de 16.06.2012, la http://www.mfa.gov.il/MFA/About+the+Ministry/MFA+Spokesman/2008/FM_Livni_condemns_terror_attacks_Mumbai%207-Nov-2008
9. Kronstadt, Alan, *Terrorist Attacks in Mumbai, India, and Implications for U.S Interests*, în CRS Report for Congress, 19 decembrie 2008, consultat la data de 3.06.2012, la www.fas.org/sgp/crs/terror/R40087.pdf
10. *Mumbai attacks: Reaction from international leaders to terrorism*, 27 noiembrie 2008, consultat la data de 14.06.2012, la <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/india/3529971/Mumbai-attacks-Reaction-from-international-leaders-to-terrorism-Bombay-India.html>
11. Stern, Eric, *Crisis Decisionmaking: A Cognitive Institutional Approach*, Dept. of Political Science, University of Stockholm, 2003
12. RAND, *The Lessons of Mumbai*, consultat la data de 6.05.2012, la www.rand.org/pubs/occasional_papers/2009/RAND_OP249.pdf
13. Wilson, John, Soren, Paul, Sharma, Anjali, *Mumbai attacks: Response & Lessons*, consultat la data de 10.06.2012, la http://www.orfonline.org/cms/export/orfonline/modules/report/attachments/Mumbai%20attack_1230552332507.pdf